

CUPRINS

Lista de abrevieri.....	7
Prefață.....	9
Mulțumiri.....	13
A.....	15
B.....	44
C.....	58
D.....	91
E.....	111
F.....	124
G.....	138
H.....	146
I.....	155
J.....	172
K.....	173
L.....	174
M.....	184
N.....	202
O.....	210
P.....	220
Q.....	249
R.....	250
S.....	267
T.....	300
U.....	317
V.....	321
W.....	325
X.....	330
Y.....	331
Z.....	332
Bibliografie.....	333

A

---

abacterial (adj.) fără bacterii, aseptice, steril, amicrobian

abandonment (s.) abandonarea, părăsirea fără preaviz a unui pacient aflat în tratament, fără a-i recomanda un alt medic

abatement (s.) calmare, atenuare (a unei dureri)

Abel pliers clește Abel

abfraction (s.) abfracție (leziune marginală cervicală în formă de V)

ability (s.) abilitate, capacitate, deprindere; ~ *to cope with dentures* capacitatea unui pacient de a se obișnui cu purtarea unei proteze; *mouth opening* ~ abilitatea de a deschide gura; *predictive* ~ capacitatea de a prevedea, a anticipa

ablation (s.) ablație, îndepărtare; *radiofrequency* ~ ablație prin radiofrecvență

abnormal (adj.) anormal; ~ *findings* rezultate anormale; ~ *muscle function* funcție musculară anormală; ~ *tooth mobility* mobilitate excesivă a unui dinte în alveolă

abnormality (s., pl. **-ies**) anomalie; ~ *of tooth eruption* anomalia unei erupții dentare; ~ *of tooth number* anomalie a numărului de dinți; ~ *of tooth form* anomalia formei unor dinți; ~ *of tooth colour* anomalia culorii unor dinți; *endocrine* ~ anomalie endocrină; *gross* ~ anomalie macroscopică; *pathological* ~ anomalie patologică; *phagocyte* ~ anomalie a fagocitelor

abort (v.) a eșua, a avorta, a abandona, a renunța (la o activitate)

abrasion (s.) abraziune, tocire; ~ *resistance* rezistență la abraziune; ~ *technique* tehnică de abraziune; *air* ~ tehnică de înlăturare a plăcii și a petelor prin proiectarea cu presiune de pulberi abrazive și apă pe suprafața dinților; *dentifrice* ~ uzura țesuturilor dentare dure cauzată de pasta de dinți

abrasive (adj.) abraziv; ~ *disc* disc abraziv; ~ *finish* finisare prin abraziune; ~ *polishing agent* substanță abrazivă pentru lustruire; ~ *steel strip* bandă de oțel abraziv; ~ *prophylaxis paste* pastă profilactică abrazivă

abrasive (s.) substanță abrazivă

abrasivity (s.) abrazivitate; ~ *standard* nivel standard de abrazivitate

abscess (s.) abces; ~ *cavity* cavitatea unui abces; ~ *of the periodontium* abces parodontal; *acute apical* ~ abces apical acut; *acute periapical* ~

abces periapical acut; *apical* ~ abces apical; *buccal* ~ abces vestibular; *alveolar* ~ abces alveolar; *drain* (v.) *an* ~ a drena un abces; *gingival* ~ abces gingival; *lateral/periodontal* ~ abces parodontal; *multiple* ~ abces multiplu; *palatal* ~ abces palatin; *periapical* ~ abces periapical; *pericoronal* ~ abces pericoronar; *periradicular* ~ abces periradicular; *recurrent* ~-es abcese recurente; *staphylococcal* ~ abces cu stafilococ

abscessed (adj.) afectat de abces; *become* ~ a fi afectat de abces

absolute (adj.) absolut, total; ~ *acceptance* acceptare fără rezerve

absorb (v.) a absorbi, a încorpora sau asimila un gaz sau un lichid în țesuturi sau celule

absorbable (adj.) absorbabil, care este absorbit; ~ *gelatin sponge* burete absorbabil din gelatină

absorbent (s.) material absorbant, care absoarbe

absorption (s.) absorbție; ~ *of carbon dioxide* absorbția bioxidului de carbon; ~ *of water* absorbția apei; *drug* ~ absorbția medicamentelor

abuse (s.) abuz, abuzare; *child* ~ abuzarea copiilor, abuz asupra unui copil; *drug* ~ consum ilicit de droguri; *elder* ~ abuzarea bătrânilor; *substance* ~ abuz de substanțe legale sau ilegale, folosire excesivă de substanțe legale sau ilegale

abutment (s.) dinte, rădăcină sau implant de sprijin pentru o proteză, suport, pivot; ~ *screw* șurub care fixează o proteză pe implant; *angled* ~ sprijin înclinat; *angulated* ~ suport în unghi față de proteză; *bilateral* ~ *teeth* dinți de sprijin bilateral; *bridge* ~ zonă de sprijin a unei punții dentare; *custom* ~ pivot făcut pe măsură, unde nu se potrivesc pivoți prefabricați; *dental* ~ dinte, rădăcină sau implant suport pentru o proteză; *healing* ~ capă de cicatrizare, folosită în faza de vindecare a gingiei, după denudarea implantului; *intermediate* ~ suport intermediar; *malaligned* ~ dinți de sprijin cu axe neparalele; *multiple* ~ sprijin multiplu, asigurat de mai mulți dinți; *multi-unit* ~ dispozitiv care face legătura între implant și lucrarea protetică; *periodontally involved* ~ sprijin parodontal; *pier* ~ sprijin pe stâlpi; *prefabricated* ~ suporturi protetice prefabricate; *preparable* ~ suporturi adaptabile pentru proteze; *transmucosal* ~ suport care traversează mucoasa; *upright* ~ structură de sprijin verticală

a.c. (abr. din l. latină folosită în rețete) *ante cibum* înainte de masă

acanthosis (s.) acantoză, îngroșarea epiteliului membranelor mucoase

accelerate (v.) a accelera; ~ *ed erosion* eroziune, abraziune accelerată

acceptance (s.) acceptare; *absolute* ~ acceptare fără rezerve; *conditional* ~ acceptare condiționată de îndeplinirea unei condiții; *implied* ~ acceptare implicită

access (s.) acces, modalitate de abordare, pregătirea chirurgicală a unor țesuturi pentru a face posibil tratamentul, vizualizarea și instrumentarea

câmpului; ~ *for wheelchair* acces pentru scaunul cu rotile; ~ *to care* acces la servicii de îngrijire medicală; ~ *to the site* acces la locul lucrării; ~ *to the root canal* acces la canalul radicular; ~ *via a large flap* acces printr-un lambou mare; ~ *for placement* acces la locul de plasare; ~ *flap* operație cu lambou; *dental cavity* ~ crearea accesului către o carie dentară pentru prepararea și obturarea acesteia; *enlarge* (v.) ~ a mări accesul; *straight line* ~ acces în linie dreaptă; *surgical* ~ acces chirurgical; *unimpeded* ~ acces nestingherit; *venous* ~ acces prin venă

access (v.) a accesa

accessible (adj.) accesibil; ~ *site* loc, zonă accesibilă

accessibility (s.) accesibilitate

accessory (adj.) accesoriu, suplimentar, secundar; ~ *canal* ramificație laterală a canalului radicular principal; ~ *cones* conuri suplimentare; ~ *root* rădăcină suplimentară

accident (s.) accident, eveniment neprevăzut; ~ *prevention* prevenirea accidentelor; *cerebrovascular* ~ accident vascular cerebral; *unavoidable* ~ accident inevitabil

accommodate (v.) a accepta, a se obișnui sau acomoda cu ceva; ~ *a bridge* a se obișnui cu o punte dentară

accreditation (s.) acreditarea, recunoașterea formală a abilităților și realizărilor unei persoane sau ale unei instituții într-un anumit domeniu

accretion (s.) (**deposits**) acumulare, depozit

accumulation (s.) acumulare, depozit; ~ *of blood* acumularea sângelui; ~ *of fluid* acumulare de fluid; *dental calculus/ plaque* ~ depozit de tartru, de placă bacteriană

accuracy (s.) exactitate, precizie; *level of* ~ nivel de precizie

accurate (adj.) exact, precis; ~ *impression* amprentă clară, precisă, fidelă; ~ *notes* note corecte; ~ *planning* planificare corectă; ~ *technique* tehnică exactă; *contemporaneous* ~ *notes* note exacte luate la fața locului

accusations (s.) acuzații; *make* (v.) ~ a face acuzații

acellular cementum cement acelular

acentric relation relație acentrică, orice altă poziție a mandibulei față de maxilar, cu excepția relației centrice

acetate (s.) acetat, sare a acidului acetic; *cellulose* ~ acetat de celuloză

ache (s.) durere; *dull* ~ durere surdă

ache (v.) a dura

achieve (v.) a realiza, a obține; ~ *readily* a obține ușor

achievable (adj.) realizabil; ~ *goal* scop realizabil

achievement (s.) realizare; ~ *of stability* realizarea, atingerea, obținerea stabilității

aching (adj.) dureros

acid (s.) acid; ~ *etching* gravarea, demineralizarea smalțului în vederea măririi suprafeței de contact cu rășinile adezive; ~ *from stomach* acid

stomacal; ~ *leachable glass particles* particule de sticlă lavabile cu acid; ~ *modified composite* rășini compozite cu acid adăugat; ~ *solubility* solubilitate în acid; *anhydrous* ~ acid anhidru; *acetic* ~ acid acetic, oțet; *ascorbic/ cevitamic* ~ acid ascorbic, vitamina C; *citric* ~ acid citric; *epsilon aminocarpic* ~ acid aminocarpic epsilon; *folic* ~ acid folic; *hydrochloric* ~ acid clorhidric; *lactic* ~ acid lactic; *organic* ~ acid organic; *orthophosphoric* ~ acid ortofosforic; *phosphoric* ~ acid fosforic; *polyacrylic* ~ acid poliacrilic; *strong* ~ acid care ionizează complet în soluție apoasă; *weaker* ~ acid mai slab

acid (adj.) acid; ~ *etchant* demineralizant acid, folosit la pregătirea suprafețelor de smalț înainte de aplicarea unei substanțe adezive; ~ *pumice* piatră ponce acidă; ~ *salt* sare acidă

acid etch (v.) a grava cu acid suprafețele de smalț înainte de aplicarea unei substanțe adezive

acid etch (s.) gravare cu acid, ~ *bridge/bridgework* punte gravată cu acid; ~ *composite* compozit care necesită gravare acidă; ~ *stage* etapă a gravării cu acid; ~ *technique* tehnică a gravării cu acid; ~ *with ortho-phosphoric acid* gravare cu acid ortofosforic

acidic (adj.) acidulat, care are proprietățile unui acid; ~ *drink* băutură acidulată; ~ *foods* alimente acidulate; ~ *salivary flow stimulant* stimulent acid pentru salivație

acidogenic (adj.) acidogen, care generează acid sau aciditate

acidogenicity (s.) acidogenicitate

acidophilic (adj.) acidofil, care crește bine în mediu acid

acinus (s., pl. -i) acini, grupă de celule secretoare ale glandei salivare

acne (s.) acnee

acquired (adj.) dobândit; ~ *deformity* diformitate dobândită; ~ *immune deficiency syndrome* (AIDS) sindromul imunodeficienței umane dobândite (SIDA); ~ *immunity* imunitate dobândită

acryl (s.) acril; *bis-*~ material dublu acrilic (compozit pentru lucrări provizorii); *self-curing* ~ acril autopolimerizabil

acrylic (adj.) acrilic; ~ *base plate* bază acrilică pentru proteză; ~ *-based denture* proteză dentară cu bază acrilică; ~ *resin crown* coroană din rășină acrilică; ~ *monomer* monomer acrilic, ~ *resin* rășină acrilică; ~ *resin tray* gutieră din rășină acrilică; *cold-cure* ~ *resin* rășină acrilică polimerizată la rece; *fatigue of the* ~ oboseala, uzura acrilului; *heat-cure* ~ *resin* rășină acrilică polimerizată la cald; *light-cure* ~ *resin* rășină acrilică fotopolimerizată; *plasticized* ~ *resin* rășină acrilică plasticizată

act (v.) a acționa; ~ *as a barrier* a acționa ca un obstacol sau o barieră

actinomycosis (s.) actinomicoză, infecție provocată de actinomicete (micro-organisme intermediare între bacterii și ciuperci inferioare)

- action** (s.) acțiune, acționare; *mode of* ~ mod de acțiune
- activator** (s.) activator, dispozitiv ortodontic mobil care transmite sau stimulează forțele mușchilor periorali
- active** (adj.) activ, în evoluție; care aplică o forță asupra dinților sau a maxilarelor; ~ *agent* substanță activă; ~ *caries* carie evolutivă; ~ *component* component activ; ~ *force* forță activă; ~ *lesion* leziune evolutivă; ~ *listening* ascultare activă, implicată; ~ *pocket* pungă gingivală activă; ~ *proclination* înclinare înainte ghidată a dinților
- activity** (s.) activitate; *electrical* ~ activitate electrică; *pulseless electrical* ~ activitate electrică fără puls (stop cardio-respirator)
- acuity** (s.) acuitate; *sensory* ~ acuitate senzorială; *taste* ~ acuitate gustativă
- acumen** (s.) perspicacitate; *clinical* ~ perspicacitate clinică
- acute** (adj.) acut, sever; ~ *apical abscess* abces apical acut; ~ *apical periodontitis* parodontită apicală acută; ~ *course* evoluție acută; ~ *flare-up* acutizare neașteptată; ~ *herpetic gingivostomatitis* gingivostomatită herpetică acută; ~ *infection* infecție acută; ~ *maxillary sinusitis* sinuzită maxilară acută; ~ *necrotizing ulcerative gingivitis* gingivită ulceronecrotică acută; ~ *pain* durere acută; ~ *periapical* ~ *abscess* abces periapical acut; ~ *pericoronitis* pericoronarită acută; ~ *pseudo-membraneous candidiasis* candidoză pseudo-membranoasă acută ~ *pulpitis* pulpită acută; ~ *symptoms* simptome acute
- adamantino-blastoma** (s.) (**adamantinoma, ameloblastoma**) ameloblastom, tumoare epitelială cu o structură asemănătoare celei a organului organului de formare a smalțului; *peripheral* ~ ameloblastom periferic; *polycystic* ~ ameloblastom polichistic; *unicystic* ~ ameloblastom unichistic
- Adams pliers** clește Adams folosit la fabricarea croșetului Adams
- Adams clasp (crib)** croșet ortodontic fixat pe molari pentru dispozitivele ortodontice mobile
- adapt** (v.) a adapta, a modifica
- adaptation** (s.) adaptare, ajustare; *instrument* ~ adaptarea și poziționarea instrumentelor în funcție de forma dintelui; *marginal* ~ adaptare marginală, la limită cu gingia
- adaptive** (adj.) care se adaptează; ~ *capacity* capacitate de adaptare; ~ *functioning* funcționare adaptativă; ~ *skills* deprinderi de adaptare
- adequate** (adj.) adecvat; ~ *depth* adâncime adecvată; ~ *width* lățime adecvată; *functionally* ~ adecvat din punct de vedere funcțional
- addict** (s.) persoană dependentă de o substanță chimică (alcool sau droguri)
- addiction** (s.) adicție, dependența de o substanță chimică (alcool sau droguri)
- addition** (s.) adaos; ~ *curing (cured) silicone* silicon polimerizat adăugat; ~ *to the denture* adăugire la o proteză; *self-cure* ~ adaos autopolimerizat

- additional** (adj.) adițional, suplimentar; ~ *laboratory stage* fază de laborator suplimentară; ~ *spatial dimension* dimensiune spațială suplimentară; ~ *support* sprijin suplimentar
- address** (v.) a se ocupa de, a lua în considerare; ~ *risk factors* a lua în considerare factorii de risc
- adduct** (v.) a trage spre centru sau spre linia mediană
- adenitis** (s.) adenită, inflamația ganglionilor limfatici
- adenoid facies (long face syndrome)** facies adenoidian, aspect specific al feței unui copil care respiră pe gură din cauza vegetațiilor adenoide (polipi)
- adenoma** (s.) adenom, tumoare epitelială benignă
- adenomatosis oris** mărirea glandelor mucoasei labiale
- adenopathy** (s.) adenopatie
- adhere to** (v.) a adera la, a respecta; ~ *a principle* a respecta un principiu
- adherence** (s.) aderență, aderare
- adherent** (adj.) aderent; ~ *bacteria* bacterii aderente
- adhesion** (s.) aderență, adeziune; ~ *by ionic displacement of calcium and phosphate with polyacrylate ions* aderență prin înlocuirea ionică a calciului și fosfatului cu ioni poliacrilați; ~ *force* forță de adeziune; ~ *to enamel and dentine* aderență la smalț și dentină; *bacterial* ~ aderență microbiană de suprafață; *chemical* ~ aderență chimică; *sublabial* ~ joncțiune anormală a feței interne a buzei superioare la creasta alveolară
- adhesive** (adj.) (**luting**) adeziv, care înlesnește lipirea altor două materiale; ~ *agent* substanță adezivă; ~ *dental technique* tehnică dentară de lipire; ~ *foil* foiță adezivă; *dentine-- system* adeziv dentinar; ~ *obturation system* sistem de obturație adeziv; ~ *resin composite restoration* obturație din rășină compozită adezivă; *cantilever* ~ *bridge work* punte dentară cu extensie lipită
- adhesive** (s.) adeziv; material intermediar care înlesnește lipirea altor două materiale; *anaerobic resin* ~ adeziv din rășină anaerobă
- adjacent** (adj.) adiacent, alăturat, învecinat; ~ *connective tissue* țesut conjunctiv adiacent; ~ *fissure* fisură adiacentă; ~ *periodontium* parodonțiul adiacent; ~ *tooth* dinte alăturat
- adjustment** (s.) adaptare, ajustare, corectare, potrivire, modificarea unei restaurări sau a unei proteze după inserția în cavitatea orală; ~ *of fitting surface* ajustarea suprafeței mucozale (la proteze mobile); *frequent* ~ ajustări frecvente; *occlusal* ~ corectarea suprafețelor ocluzale ale dinților pentru stabilirea unor raporturi echilibrate
- administration** (s.) administrarea, eliberarea și aplicarea de medicamente și remedii; *buccal* ~ administrare prin aplicare pe mucoasa vestibulară; *inhalation* ~ administrare prin inhalare; *intranasal* ~ administrare intranasală; *oral* ~ administrare orală; *rectal* ~